

Malax äldreråds skrivelse om munhälsovården

Äldreråd 14.05.2025

ÖVPH/1911/00.02.04.00/2025

Beredare Kangasmaa Hanna

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Äldrerådet i Malax har föreslagit att patienter som ska genomgå ledprotesoperationer ska prioriteras i den icke-brådskande kön till munhälsovården.

Läget inom munhälsovården är svårt på grund av de långa väntetiderna till den icke-brådskande vården, vilket igen försämrar bl.a. ledprotespatienternas tillgång till vård. Det här skulle inte vara ett problem om patienterna kunde ges en tid inom ramen för vårdgarantin. I fråga om vårdköerna måste man ständigt se över vad som anses vara ett likvärdigt bemötande av patienter. Hälso- och sjukvårdslagen tillåter inte att patienter prioriteras på basis av ålder eller avsaknaden av betalningsförmåga.

Inom munhälsovården prioriteras patienter utgående från deras individuella behov i samband med brådskande vårdbehov, exempelvis innan organtransplantationer, strålbehandlingar av mun- och halsregionen, påbörjandet av behandlingar med biologiska läkemedel samt hjärtoperationer. Även diabetespatienter, vars terapeutiska balans är dålig, kan kallas till vård ifall den behandlande läkaren i sin remiss bedömt att mun- och tandhälsan påverkar den terapeutiska balansen för diabetes. Dessa patienter ges en tid förbi vårdkön. Det måste alltså vara väl motiverat varför de behöver mun- och tandvård mer brådskande än de andra som väntar i kön. Ledprotesoperationer är sällan brådskande. Dessa patienter klassas – när det gäller tandkontroller – som icke-brådskande patienter. Målet är att alla ska ha tänder som är i tillräckligt gott skick och ha tillgång till regelbundna mun- och tandkontroller som fastställts utgående från deras individuella behov. Det här håller visserligen inte streck för alla, för många gånger kan behovet av mun- och tandvård vara stort. Patienter, vars mun och tänder är i gott skick och som regelbundet har kontrollerats, behöver enligt den rådande uppfattningen inte undersökas av en tandläkare före en operation.

I enlighet med hälso- och sjukvårdslagen kan vi inte på organisationsnivå fatta ett beslut som skulle ge någon som överskridit en viss ålder eller vars inkomster ligger under en viss nivå rätt att gå förbi den icke-brådskande vårdkön på grund av att hen ska genomgå en ledprotesoperation. Undantag kan göras, men de måste alltid basera sig på en individuell bedömning av sjukligheten. I dylika fall kunde man använda sig av ett koncept där den remitterande läkaren inom primärvården skickar en remiss till munhälsovården på grund av en brådskande ledprotesoperation, vilket igen skulle göra det möjligt för oss att främja ärendet för dem som behöver hjälp i brådskande ordning.

Ledande tandläkare, munhälsovård Kangasmaa Hanna

Äldrerådet antecknade ärendet för kännedom efter diskussion.

Beslut:

Distribution